

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠD

*Mgr. Eva Bednářová
ředitelka školy*

*Vladimíra Kaštanová
vedoucí vychovatelka*

1. Identifikační údaje:

Název školy: Základní škola Velké Meziříčí, Oslavická 1800/20

Název zařízení: Školní družina

Sídlo: Velké Meziříčí

IČO: 70282226

DIČ: CZ70282226

Bankovní účet ŠD: 123-4173760217/0100

Ředitelka školy: Mgr. Eva Bednářová

Vychovatelky: 5

Telefon ŠD: +420 566 782 270
Web: <http://www.zs-oslavickavm.cz/>

Zřizovatel:

Název: Město Velké Meziříčí
Adresa: Radnická 29/1 594 13 Velké Meziříčí
IČ: 00295671
Kontakty: +420 556 781 111
E-mail: mestovm@mestovm.cz

Školní vzdělávací program zpracovala: Vladmíra Kaštanová

Platnost Školního vzdělávacího programu ŠD: od 1. 9. 2015

Aktualizace 27. 8. 2018

30. 9. 2019

1. 7. 2020

21. 6. 2021

10. 8. 2023

31. 1. 2025

23. 6. 2025

2. Charakteristika, umístění ŠD

Školní družina má velmi dobré zázemí. Pro děti (dále účastníky) je připraveno pět oddělení. Možnost využívání odborných učeben a tělocvičen ZŠ. Celková kapacita činí 140 žáků (dále účastníků). Žáci prvního stupně mohou navštěvovat ŠD ráno od 6:00 do 7:40, odpolední provoz probíhá od 11:40 do 16:00. V době školních prázdnin je provoz ŠD přerušen.

Vychovatelky preferují individuální přístup k dětem se snahou zapojení do kolektivu. Máme velmi kreativní a pestrou nabídku činností – výtvarnou, rukodělnou, tělovýchovnou, hudební - s velmi pružným přístupem k novým metodám práce, sportovní kroužky. Pro děti pořádáme různé akce a soutěže (MDD, Mikuláš, tematické projekty, celoroční projekty ..)

3. Cíle vzdělávání:

Hlavním cílem je vést žáky k takovým formám činnosti, které výrazně odstraňují únavu ze školní výuky. Vést děti k orientaci v jednotlivých oblastech zájmové

činnosti, k účelnému využívání volného času i k plnění základních povinností.

Formovat tak u dětí jejich morální, občanské a humánní postoje.

Činnost ve ŠD navazuje na ŠVP školy. K vlastní činnosti využíváme metodických listů, dětských a odborných časopisů a knih, náměty ze vzdělávacích webových stránek i sociálních sítí a seminářů či webinářů.

Úkolem výchovy ve školní družině je utváření všestranně a harmonicky rozvinuté tvůrčí osobnosti. Z tohoto hlediska vyplývají určité výchovně vzdělávací cíle a požadavky, které školní družina ve své činnosti sleduje.

4. Metody a formy práce:

Žáky povedeme:

- *k pohybu na čerstvém vzduchu*
- *k osvojování a upevňování návyků týkající se osobní hygieny ochrany zdraví, předcházení nemocím a úrazům*
- *k upevňování návyků správného držení těla, k postupnému zvládnutí pravidel pohybových her a sportů – projekt Školní ligy miniházené*
- *k odstraňování špatných návyků (hygienických aj.)*

- *k využívání poznatků, které děti získaly ve škole či mimo ni ve výchovné činnosti ŠD i v běžných životních situacích*
- *k získání praktických zkušeností ze života přírody a společnosti a jejich využívání k dalšímu obohacení vědomostí*
- *k osvojování přiměřené dovednosti pracovat s knihou a jinými pomůckami (mapy, atlasy aj.).*
- *k osvojování základních pracovních postupů a technik, k samostatné práci podle návodu, k volbě vhodného postupu a ověřování správnosti výsledků*
- *ke zdokonalování jazykového projevu*
- *k rozvíjení poznávacích procesů a vlastností (vnímání, pozorování, představivost, paměť fantazie, myšlení, pozornost) při všech činnostech ve ŠD*
- *k vytvoření kladných citových vztahů a prožitků ve vztahu k přírodnímu a společenskému prostředí, k lidským výtvorům apod.*
- *k formování vyšších kladných citů intelektuálních, estetických (smysl pro krásu), morálních (přátelství, šetrnost, soucit, přejícnost apod.)*
- *k ovládání a kultivaci citových projevů, k ovládání záporných citů jako je strach, závist, zlomyslnost, afekty a nálady*
- *ke správnému řešení konfliktních situací*

- *k samostatnému a iniciativnímu řešení nejrůznějších úkolů*
- *k sebeovládání*
- *k překonávání vnějších překážek a vnitřní nechuti k činnosti*

- *k osvojování běžných společenských pravidel a zvyklostí kulturního chování a jejich uplatnění ve ŠD, ve škole, doma i na veřejnosti*
- *k podřizování se zájmům většiny, k pochopení odpovědnosti za porušení kázně*
- *k rozvoji řeči a komunikačních schopností*

- *k osvojení návyků vzájemného soužití s ostatními dětmi ve skupině, k ohleduplnosti k mladším, slabším, tělesně postiženým, k úctě k dospělým a starým lidem*
- *ke spolupráci ve skupině dětí, k vzájemné pomoci, k pocitu kolektivní odpovědnosti*
- *k samostatnosti, snaze uplatnit se v kolektivu*
- *k taktnímu, ale zásadovému prosazování názorů, které dítě považuje za správné*
- *k pěstování základních pohybových dovedností a schopností v odpočinkové, rekreační, zájmové a společensky prospěšné činnosti*
- *k uspokojování a rozvíjení tělovýchovných, turistických a sportovních zájmů*
- *k zachování čistoty a hygienických návyků*
- *k uvědomělé péči o zdraví cvičením, otužováním a pobytem v přírodě*
- *k správnému držení těla*
- *k pěstování návyků každodenní pohybové činnosti směřující k tomu, aby se fyzický pohyb stal dětem radostí a nezbytnou životní potřebou*
- *k rozvíjení a upevňování charakterových a volných vlastností osobnosti (čestnost, ukázněnost, samostatnost, rozvoj aktivity a iniciativy)*
- *k rozvoji a upevňování vlastností nezbytných pro život v kolektivu (družnost, zdravá soutěživost,*
- *k upevňování návyků sebeobsluhy*
- *k dodržování pořádku v osobních věcech a zásadám hygieny a bezpečnosti práce*
- *k pěstování a upevňování návyků pracovat samostatně i v kolektivu*
- *k rozvíjení touhy po poznání různých oblastí lidské práce*
- *k zvládnutí vybraných základních technik a postupů při práci s různým materiálem*
- *k získávání zručnosti při zacházení s jednoduchými nástroji*
- *k vytrvalosti, dbáme na to, aby každá započatá práce byla dokončena*
- *k pozorování přírody a jejích proměn v různých ročních obdobích*
- *k popisování a vysvětlování viděných přírodních jevů*
- *k pozorování práce lidí a přetváření přírody, k ochraně a tvorbě životního prostředí v okolí školy a bydliště*
- *k rozvoji schopností a umění rozlišovat možné a neskutečné v přírodě, ve společnosti, ve vyprávění, v pohádkách, v četbě, v produkci sdělovacích prostředků, v uměleckých dílech apod.*
- *k poznávání starých zvyků a obyčejů*
- *k poznávání místních památek, pověstí*
- *k sledování tisku, rozhlasu a televize*
- *k rozvíjení zájmu i o politické dění a kulturní události doma i v zahraničí*
- *k dobrovolné účasti na oslavách významných dnů ČR a chápání jejich významu*
- *k úctě ke státním symbolům*
- *k dobrovolné činnosti prospěšné pro kolektiv družiny, školy i obce*
- *k chápání významu duševní i tělesné práce pro kolektiv třídy i školní družiny aj.*
- *k chápání významu učení, pravidelné přípravy na vyučování jako specifické formy práce*
- *k rozvíjení volných a charakterových vlastností (svědomitost, pečlivost aj.)*
- *k práci v kolektivu a pro kolektiv, ke spolupráci, vzájemné pomoci a soutěžení*

- *k tomu, aby práce a jiná společensky prospěšná činnost přinášela dítěti uspokojení, postupně se stala návykem a potřebou*
- *k vědomí, že nekvalitní prací škodí nejen sobě, ale i ostatním*
- *ke kamarádským a přátelským vztahům mezi dětmi i jinými kolektivy*
- *k uvědomělé kázni dle přání kolektivu i vychovatelky*
- *k poznávání života dětí jiných národů*
- *k úctě k mateřskému jazyku, k slušnému a správnému vyjadřování*
- *k návyku správného společenského chování*
- *k úctě a zdvořilosti k rodičům, učitelům, vychovatelům, dospělým lidem, ke starým lidem, k pomoci slabým a nemocným*
- *k rozvíjení kladných sociálních citů (přátelství, láska, soucit, přejícnost, obětavost, vlídnost) a potlačování záporných (závist, škodolibost, sobectví)*
- *k správným vztahům mezi chlapci a dívkami*
- *k vědomí, že největší hodnotu lidstva je život v míru, který je nutno hájit*
- *k solidaritě s dětmi utlačovanými a jinak trpícími a ke snaze pomáhat jim přiměřeně svým možnostem konkrétními činy*
- *k rozvoji charakterových vlastností (čestnost, pravdomluvnost, poctivost, statečnost, upřímnost, optimismus, spravedlnost aj.)*
- *k upevňování volných vlastností (vytrvalost, houževnatost, samostatnost, aktivnost, sebeovládání aj.)*
- *k samostatnému rozlišování správného a nesprávného jednání*
- *k chápání nutnosti dodržovat pravidla chování daná školním řádem a řádem ŠD*
- *k péči o čistotu a pořádek, vhodnému oblékání a úpravu zevnějšku*
- *ke kultivovanému vyjadřování, způsobu chování a vystupování*
- *k estetickému zkrášlování a úpravě prostředí ŠD, třídy apod.*
- *k šetření a ochraně krás přírody, kulturně uměleckých děl a památek*
- *k zájmu o písně, hudbu, literaturu, divadlo, obrazy, filmovou tvorbu apod.*
- *k esteticko-výtvarnému vyjadřování, recitaci, zpěvu, tanci, modelování, dramatizaci*
- *k upevňování pravidel chování na komunikaci (chodník, silnice, křižovatka, jízda na kole)*
- *k prohlubování znalostí dopravních značek pro chodce a cyklisty*
- *k dodržování pravidel chování ve veřejných dopravních prostředcích*
- *ke kladnému vztahu a důvěře k příslušníkům Policie*

S ohledem na vzdělávací obsah máme předem zpracovanou nabídku témat a celků, která vychází z RVPZV oboru Člověk a jeho svět. Při vlastní realizaci preferujeme výběr témat na základě výběru a zájmů dětí. Děti mají možnost se na plánování témat podílet.

5. Časový plán: upravujeme dle denní aktuální situace

	6:00-7:40	11:40-12:15	12:15-13:00	13:00-14:30	14:30-15:00	15:00-16:00
--	-----------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

PO	odpočinková	odpočinková	zájmová	rekreační	příprava na	odpočinková
ÚT	činnost	činnost	řízená	činnost	vyučování	činnost
ST	spontánní	relaxace	činnost	pobyt venku	prospěšná	spontánní
ČT	aktivity	procházka		kroužky	činnost	aktivity
PÁ						

Odpočinková činnost – je zařazována zejména ráno a po obědě, jejím úkolem je odstranit únavu. Jedná se o četbu, poslech prózy, písní, klidové hry a klidné zájmové činnosti. Může být řízená i spontánní.

Rekreační činnost – jedná se o aktivní odpočinek, pohybové hry, spontánní činnosti, pobyt venku, v tělocvičně, na hřišti

Zájmová činnost – řízená kolektivní nebo individuální činnost, při které se rozvíjí osobnost žáka, je umožněna seberealizace a rozvoj osobnosti

Příprava na vyučování – nejedná se o povinnou a organizovanou činnost, tvoří ji didaktické hry, opakování školních poznatků, jejich rozvíjení v rámci ŠD. Po dohodě s rodiči a třídní učitelkou možnost psaní domácích úkolů.

Prospěšná činnost – úklid her, rovnání židliček, zalévání květin....

6. Formy vzdělávání

Pravidelná činnost: výchovná, vzdělávací a zájmová činnost provozována formou aktivit v rámci ŠD

Spontánní činnost: každodenní klidové činnosti ráno a po obědě, při pobytu venku

Průběžná činnost: klidové činnosti, pobyt venku, aktivní odpočinek, navození, podněcování a motivování vlastních aktivit dětí

Odpočinková činnost: klidová činnost, aktivní odpočinek, rekreační činnost, relaxační cvičení, poslech, četba a sledování pohádek, volné malování

Osvětová činnost: příklady vzorového chování dětí při četbě, poslechu či sledování pořadů, poskytování informací v oblasti dopravní výchovy či prevence sociálně – patologických jevů

Příležitostné akce: nejsou zahrnuty do týdenní činnosti, jsou určena pro všechna oddělení – besídky, akce, vystoupení

Individuální činnosti: ve spolupráci s třídními učiteli rozvíjíme individuální vlohы žáka

Příprava na vyučování: spolupráce s učiteli, didaktické hry, smyslové hry, křížovky, hádanky, rébusy, programy na PC, tematické vycházky

Kroužky: miniházená, florbal, sportovně-taneční zabezpečují vychovatelky ŠD bezplatně během provozu

7. Obsah vzdělávání v ŠD

Obsah vzdělávání vychází ze vzdělávacích oblastí, které jsou definovány v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání

- 1. Člověk a jeho svět**
- 2. Člověk a společnost**
- 3. Člověk a příroda**
- 4. Umění a kultura**
- 5. Člověk a zdraví**
- 6. Člověk a svět práce**
- 7. Jazyk a jazyková komunikace**
- 8. Matematika a její aplikace**

Je sestaven pro jeden vzdělávací cyklus, určen žákům 1. - 4. ročníků

Člověk a jeho svět: místo kde žijeme: poznávání nejbližšího okolí školy, organizace školy, družiny, bezpečnost na cestě do školy, moje bydliště

Člověk a společnost: lidé kolem nás: osvojování zásad vhodného společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně. Lidé a čas: budování a dodržování režimu, vytváření pravidelných návyků, využívat správně a účelně svůj volný čas.

Člověk a příroda: vycházky a pohyb v přírodě, pozorování změn, využití encyklopedií, výtvarné zpracování, ochrana přírody

Umění a kultura: rozvíjíme výtvarné, pracovní a dramatické činnosti. Používáme mnohé výtvarné techniky, tradiční i netradiční materiály, učíme děti vnímat kulturu stolování oblékání, umění vyjádřit se slovem, gestem, mimikou. Činnosti hudebně pohybové rozvíjejí u žáků rytmus, tempo, dynamiku, melodii.

Člověk a zdraví: poznávání sebe sama, péče o zdraví, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení

Člověk a svět práce: rozvíjení jemné motoriky, dodržování pracovní kázně, tvořivost a vytrvalost

Jazyk a jazyková komunikace: klademe důraz na správnou věcnou i formální stránku projevů.

Matematika a její aplikace: využití při průběžných činnostech, v didaktických hrách

8. Způsoby hodnocení:

Děti jsou hodnoceny slovně, dle situace a posouzení vychovatelky jsou možné drobné odměny (nálepky, obrázky, motivační předměty...).

9. Podmínky pro vzdělávání žáku se speciálními vzdělávacími potřebami

Zkušenosti s integrací žáků se zdravotním znevýhodněním má naše škola spoustu let. Vychovatelky družiny úzce spolupracují s třídními učitelkami, zákonnými zástupci, výchovnou poradkyní i speciálním pedagogem. Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Pro rozvoj talentovaných žáků nabízí ŠD doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmu.

10. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

O přijetí dětí do ŠD rozhoduje ředitel školy nebo jím pověřený vedoucí vychovatel.

Kritéria přijetí žáků do ŠD: školní družina při ZŠ Oslavická Velké Meziříčí přijme děti do maximálního naplnění aktuální kapacity.

1. Přednostně budou přijímány děti z 1. a 2. ročníků.
2. Budou přijímány děti z 3. ročníků až do naplnění maximální kapacity ŠD. Pokud nebude moci vedoucí vychovatelka přijmout všechny děti z 3. ročníků, rozhodujícím podkritériem bude věk dítěte a přednostně bude přijato mladší dítě.
3. Budou přijímány děti ze 4. nebo 5. ročníků se zdravotním postižením potvrzeným odborným lékařem nebo školským poradenským zařízením.
4. Budou přijímány děti ze 4. ročníků pokud bude volná kapacita ŠD.
5. **Žáci jsou přijímáni na základě řádně vyplněné a v termínu odevzdané přihlášky do ŠD.**

Žák může být ze ŠD uvolněn i před stanovenou dobou odchodu uvedenou na přihlášce pouze na písemnou žádost zákonných zástupců nebo přes školní bezpečnostní kamerový systém. Pravidelnou docházku sledují vychovatelky. Za žáka, který byl ve škole, ale do ŠD se bez omluvy rodičů nedostavil, vychovatelka nezodpovídá. Pokud dítě nebylo ve vyučování, nemá možnost tento den přijít do ŠD. Děti, které navštěvují ranní družinu, musí přijít do 7.30 hod, jinak čekají s ostatními před školou do 7.40. **Vychovatelky ŠD zodpovídají za dítě až po příchodu do oddělení.**

Po skončení vyučování (po obědě) přichází žáci do ŠD sami.

Dítě se může vyzvednout zákonný zástupce nebo osoba uvedená na přihlášce přes školní bezpečnostní kamerový systém.

Vyloučení ze ŠD:

Ředitel školy může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud žák soustavně porušuje kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost svoji nebo ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných závažných důvodů.

Odhlášení: písemnou formou ke konci měsíce – uvedení důvodů

11. Materiální podmínky

ŠD je součástí ZŠ. Nachází se ve spojovací chodbě mezi 1. stupněm, jídelnou a 2. stupněm. Má 5 kmenových oddělení, přičemž jsou po dvou spojená v jednu místnost, jedno oddělení je samostatné. Pro svoji činnost můžeme využívat tělocvičnu, zrcadlový sál, kuchyňku, keramickou dílnu, PC učebnu, dopravní hřiště, sportovní areál u školy, hřiště s umělou trávou a nádvoří.

Oddělení jsou vybavena: stolní hry, konstruktivní stavebnice, skládačky, knihy, materiál pro výtvarné a pracovní činnosti, televizory.

Sportovní vybavení: veškeré vybavení do speciálních kroužků.....

12. Personální podmínky

Vychovatelky vedou potřebnou dokumentaci ŠD, tvoří skladbu zaměstnání, sounáležitosti s rozvrhy žáků jednotlivých tříd. Vytváří příznivé sociální klima a umí efektivně jednat s žáky i rodiči. Mají organizační schopnosti a znají a řídí různé zájmové aktivity.

Vychovatelky se podílí na přípravě různých školních akcí ve spolupráci s učiteli popř. s rodiči.

13. Ekonomické podmínky

Školné - Úplata za zájmové vzdělávání v ŠD je stanovena ve výši 200,- Kč měsíčně. Platba je prováděna pouze inkasním způsobem, a to vždy k 15. dni v měsíci za měsíc předcházející.

S přihláškou žádáme i potvrzení o zřízení inkasa k účtu ŠD: 123-4173760217/0100.

Pokud je dítě i jeden den přítomno v ŠD, platba se strhává. Pokud je v kalendářním měsíci omezen nebo přerušen provoz družiny po dobu delší než 5 dnů, úplata se účastníkovi poměrně sníží (Sbírka zákonů č. 423 / 2020 VYHLÁŠKA ze dne 16. října 2020)

Náklady na provoz ŠD jsou hrazeny z příspěvku města, které tyto potřeby pokrývá v plné výši.

14. Hygienické podmínky a bezpečnost zdraví

Podmínky hygienické a bezpečnostní:

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá jiné učebny (např. tělocvičnu, cvičnou kuchyňku), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny.

Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZP. Žáci jsou také poučeni o bezpečnosti před každými prázdninami a každou akcí. Při běžném provozu je bezpečnost zajišťována přítomností vychovatelky.

Prostředí užívaných prostorů vyhovuje hygienickým normám. Pomůcky, hry a hračky splňují požadavky bezpečnosti. Žáci nesmí bez dozoru manipulovat s ostrými či nebezpečnými předměty. Jsou pravidelně poučováni o nebezpečí úrazu, čímž se tomu snažíme zabránit.

Psychosociální podmínky:

V ŠD je vytvářeno pohodové a příznivé klima, žáci jsou vedeni k vzájemné úctě, empatie, spolupráci a pomoci druhému.

Náplň činnosti je věkově přiměřená, hodnocení žáků je motivující a respektující individualitu účastníků.

Činnosti ve ŠD obsahují činnosti zaměřené na problematiku ochrany před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy.

15. Zveřejňování školního vzdělávacího programu

Na webových stránkách školy, k nahlédnutí u vedoucí vychovatelky ŠD.